

1. 10. 2012

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Předžalobní výzva v legislativním procesu

Jak je obecně známo, věřitel není povinen dlužníky upomínat, alespoň tomu tak bylo doposud. Parlament České republiky aktuálně projednal a schválil návrh změny občanského soudního řádu, který zakotvuje novou povinnost pro věřitele, a to předžalobní výzvu.

Účelem této povinnosti je připomenout dlužníkům existenci dluhu a poskytnout jim možnost jeho dobrovolného splnění před podáním žaloby. V potaz je nutno vzít i skutečnost, že zákon nestanoví obsah předžalobní výzvy k plnění. Z logiky věci je zřejmé, že bude nutno jednoznačně identifikovat věřitele a jeho pohledávku, a dále z ní bude muset být patrné, že se jedná o výzvu k plnění. Takováto výzva musí být zaslána ve lhůtě nejméně 7 dnů před podáním žaloby. Samotné nesplnění povinnosti věřitele vyzvat dlužníka k plnění nemá za následek nepřiznání práva věřiteli, který se soudně svého práva domáhá, nýbrž nepřiznání nákladů řízení věřitele (v případě, že je právo věřitele oprávněné).

Osobně považuji toto ustanovení za vhodné a přínosné, neboť existuje mnoho dlužníků, kteří by dluh dobrovolně splnili, zpravidla z důvodu, že opomenuli platbu poukázat apod. Následně jsou vystaveni zvýšeným nákladům z důvodu splnění dluhu až po podání žaloby věřitelem.

Na druhou stranu toto ustanovení informuje dlužníky o blížícím se podání žaloby, které může zapříčinit jednání dlužníka spočívající v ukryvání majetku či jiném závadném chování. Přehlédnout nelze ani zvýšené náklady věřitele na vymáhání pohledávky, zvláště pak u věřitelů s velkým množstvím pohledávek po splatnosti.

Poslanecké sněmovna schválila předmětnou novelu občanského soudního řádu dne 13. 6. 2012 v tomto znění:

„§ 142a

(1) Žalobce, který měl úspěch ve věci zahájené podle § 80 písm. b), má právo na náhradu nákladů řízení proti žalovanému, jen jestliže žalovanému ve lhůtě nejméně 7 dnů před podáním návrhu na zahájení řízení zaslal na adresu pro doručování, případně na poslední známou adresu výzvu k plnění.

(2) Jsou-li tu důvody hodné zvláštního zřetele, může soud výjimečně náhradu nákladů řízení zcela nebo zčásti žalobci přiznat i v případě, že žalobce žalovanému výzvu k plnění za podmínek uvedených v odstavci 1 nezaslal.“[1]

Dne 18. 7. 2012 Senát vrátil předmětný návrh změny zákona Poslanecké sněmovně s pozměňovacími návrhy. Tyto se dotýkají i § 142a o.s.ř., avšak pouze terminologicky (návrh na zahájení řízení

nahradit slovem žaloba). Dne 19. 9. 2012 Poslanecká sněmovna usnesla tak, že setrvává na původním znění změny zákona. Dle návrhu změny zákona vstoupí ustanovení §142a o.s.ř. v účinnost dne 1. ledna 2013.

K předmětnému ustanovení se vyjádřil i JUDr. Jiří Pospíšil ještě v době, kdy zastával funkci ministra spravedlnosti, takto: „Myslím si, že tato změna zákona odstraní přílišnou tvrdost, odstraní případy, se kterými se asi každý z nás ve své v poslanecké kanceláři setkává, kdy někdo opomine zaplatit malý dluh, opomine zaplatit poplatek za elektřinu, opomine zaplatit dluh za černou jízdu v tramvaji a po několika letech je pak nucen platit několikanásobek této částky.“[2]

Nelze opomenout, že o nové povinnosti na tomto serveru informoval již dne 10. 2. 2012 JUDr. Jakub Dohnal, Ph.D., který se především zabíral problematikou doručování předžalobních výzev a mimojiné také poukázal na nonkonformitu s evropskými tendencemi.[3]

Mgr. Tomáš Šperka,

advokátní koncipient v advokátní kanceláři JUDr. Romana Brablece
interní doktorand PF UP Olomouc katedra práva občanského a pracovního

[JUDr. Roman Brablec](#)

advokátní kancelář

Budovcova 10
796 01 Prostějov

Tel.: + 420 582 332 951
e-mail: rb@ak-brablec.cz

-
- [1] Návrh zákona, kterým se mění zákon č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, ve znění, ve kterém byl předložen Senátu dostupný >>> [zde](#).
[2] Stenoprotokol ze 40. Schůze Poslanecké sněmovny, jenž se uskutečnila dne 7. 6. 2012 dostupný >>> [zde](#).
[3] více na (Povinné předžalobní upomínky a fikce doručení v NOZ) - dostupný >>> [zde](#).

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů , judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [\(Ne\)vypořádání předmětu řízení u soudního smíru](#)
- [Nové limity opatrovnického rozhodování v judikatuře ESLP a Ústavního soudu](#)
- [Mimosmluvní odměna při společném zastupování více osob](#)
- [Nepřiznané koalice](#)
- [Společnost s podíly 50:50 – právní rizika patových situací a jejich smluvní řešení](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 34: Jednání za společnost – prokura](#)
- [Jak nastavit smlouvy s dodavatelem podle nové právní úpravy kybernetické bezpečnosti?](#)
- [Vada koupené věci – kdy zjištěné nedostatky zakládají kupujícímu práva z vadného plnění a](#)

kdy nikoliv?

- Smluvní autonomie vs. ochrana slabší strany v moderním kontrakčním právu
- Reklamáce vad stavby
- Konec „severních ateliérů“? Nový stavební zákon otevírá dveře k rekolaudaci ubytovacích jednotek na plnohodnotné byty